

1. Učební osnovy

1.1. Jazyk a jazyková komunikace

Význam vzdělávací oblasti spočívá především v rozšiřování vědomého užívání jazyka jako základního nástroje pro rozvíjení abstraktního myšlení a v prohlubování vyjadřovacích a komunikačních schopností a dovedností vytvářejících podklad pro všestranné efektivní vzdělávání. Jazykové vyučování umožňuje žákům poznávat duchovní bohatství národa a jeho tradice. Žáci se postupně učí ovládnout nejen jazyk sám, ale především principy jeho užívání v různých komunikačních situacích (a to v mluvené i písemné podobě). Jazykové a stylizační schopnosti a dovednosti a jim odpovídající komunikační kompetence žáci rozvíjejí pod vedením učitele prostřednictvím aktivního podílu na nejrůznějších komunikačních situacích.

Vzdělávací oblast jazyka a jazykové komunikace je naplňována vzdělávacími obory: Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk.

Ve výuce českého jazyka a literatury žáci získávají přiměřené poučení o jazyku – ve svém obsahu i rozsahu prohloubeném ve srovnání se základním vzděláváním – jako východiska ke komunikaci v různých, i náročnějších typech mluvených i psaných textů. To umožní vybudovat kompetence pro jejich recepci a produkci a pro čtení s porozuměním, jež povede k hlubokým čtenářským zážitkům. Učitel iniciuje hovory či úvahy o nich. Rozvoj těchto schopností a dovedností spolu s osvojením vymezených poznatků teoretických je důležitý nejen pro studium češtiny, ale i obecněji, neboť v jazykovém ztvárnění je uloženo mnoho poznatků a nové myšlenky se obvykle vyjadřují přirozeným jazykem.

Osvojení cizích jazyků navazuje na poznání českého jazyka a má i podobné cíle – postupné zvládnutí mluvených a psaných projevů a vytváření komplexní komunikační kompetence, jsou tu však i cíle specifické. Aktivní znalost cizích jazyků je v současné epoše nezbytná jak z hlediska globálního, neboť přispívá k účinnější mezinárodní komunikaci, tak i pro osobní potřebu žáka, protože usnadňuje přístup k informacím a k intenzivnějším osobním kontaktům, čímž umožňuje vyšší mobilitu žáka a jeho rychlejší orientaci.

V současné době je ve výuce cizích jazyků kladen důraz na zvyšování komunikativní úrovně, aby žáci mohli v tomto jazyce účinně komunikovat na běžná témata, aby mohli navazovat společenské a osobní vztahy a naučili se porozumět kultuře a zvykům jiných lidí a respektovat je.

Vyučování cizím jazykům vede žáky k prohlubování komunikačních schopností získaných na základní škole (znalosti lingvistické, sociolingvistické, pragmatické).

Vzdělávání v oboru Cizí jazyk navazuje na úroveň jazykových znalostí a komunikačních dovedností odpovídajících úrovni A2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, které žák získal v předchozím vzdělávání, a směřuje k dosažení úrovně B2 podle tohoto rámce. Vzdělávání v oboru Další cizí jazyk navazuje na úroveň jazykových znalostí a komunikačních dovedností odpovídajících úrovni A1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, které žák získal v předchozím vzdělávání, a směřuje k dosažení úrovně B1 podle tohoto rámce.

Pokud žák nemá (žákovi není nabídnuta) možnost na škole navázat na úroveň jazykových znalostí a komunikačních dovedností získaných v předchozím vzdělávání odpovídající úrovni A1 nebo A2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, vzdělává se v cizím jazyce dle nabídky školy. Vzdělávání v tomto jazyce je určeno pro absolutní začátečníky a směřuje k dosažení úrovně,

kteřou určuje škola dle svých možností a kterou vymezí ve svém ŠVP podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

V tomto případě ovšem musí být zachována podmínka, kdy si žák volí dva jazyky z libovolného vzdělávacího oboru tak, aby alespoň z jednoho jazyka získal jazykové znalosti a komunikační dovednosti odpovídající minimálně úrovni B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- vnímání a užívání jazyka českého i cizího jako mnohotvárného prostředku ke zpracování a následnému předávání informací, vědomostí a prožitků získaných z interakce se světem a se sebou samým, k vyjádření vlastních potřeb a k prezentaci názorů i samostatného řešení problémů a jako prostředku pro další samostatné celoživotní vzdělávání;
- zvládnutí základních pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a jejich respektování;
- utváření všeobecného přehledu o společensko-historickém vývoji lidské společnosti, který napomáhá k respektu a toleranci odlišných kulturních hodnot různých jazykových komunit;
- porozumění sobě samému, pochopení své role v různých komunikačních situacích a k vymezení vlastního místa mezi různými komunikačními partnery;
- tvořivé práci nejen s věcným, ale i s uměleckým textem, jež vede k porozumění významové výstavbě textu, k jeho posouzení z hlediska stylového, pozitivně působícího na estetickou, emocionální i etickou stránku žákovy osobnosti;
- vytváření osobitého, objektivně kritického a celkově pozitivního vztahu k literatuře a k vytváření návyku individuální četby umělecké a neumělecké literatury, které se později projeví v celoživotní orientaci žáka;
- formování hodnotových orientací, vkusových preferencí a k citlivému vnímání okolního světa i sebe sama.

1.1.1. Německý jazyk - další cizí jazyk

Obsahové vymezení předmětu:

Vyučovací předmět další CJ vychází ze vzdělávacího oboru Cizí jazyk v RVP G.

Do obsahu předmětu další cizí jazyk jsou integrována průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Mediální výchova

Časové a organizační vymezení předmětu:

Další cizí jazyk se vyučuje ve čtyřech ročnících pětiletého studia (viz učební plán předmětu).

Výuka cizího jazyka probíhá formou konzultačních hodin. Stěžejním je ale samostudium s využitím všech dostupných prostředků: internet, televize, rozhlas, knihovna, cizojazyčné noviny a časopisy, kurzy cizích jazyků v jazykových školách a pod.

Výuka je realizována v běžných třídách, dle možnosti je umísťována i do jazykových učeben vybavených videem, televizorem, poslechovou technikou.

Jazyková výuka, která je založená na komunikaci a způsobu vedení komunikace, nabízí de facto všechny formy realizace vyučovacího procesu.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- poskytne žákům přehled látky, který budou v průběhu roku probírat, a tím jim umožní sledovat postupný pokrok v učení
- zakotvuje u žáků znalosti z gramatiky a osvojení si jejích pravidel pomocí gramatických tabulek, které žáci sami doplňují, a také pomocí vhodných cvičení, na kterých žáci aplikují své znalosti gramatiky
- představuje novou slovní zásobu pomocí obrazové nápovědy

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zadává takové úkoly, které vyžadují různé studijní dovednosti
- nabízí žákům texty na jim známá a blízká témata, která souvisí také s jinými předměty
- zadává úkoly, při jejichž realizaci žák využívá osobní počítač s jeho různými praktickými programy a internet jako zdroj informací

Kompetence komunikativní

Učitel

- zadává žákům střídavě různá cvičení k procvičování čtení, psaní, poslechu a mluvení; vede je tak k osvojení si plynulé a efektivní komunikace
- procvičuje jazykové funkce v různých receptivních aktivitách, zejména pomocí poslechů audio-nahrávek rodilých mluvčích a čtením autentických textů
- zařazuje diskuse na aktuální a žákům blízké téma

Kompetence sociální a personální

Učitel

- rozvíjí schopnost žáků vyhodnotit chování lidí, zaujmout stanovisko k problematice či situaci čtením článků popisujících skutečnou událost
- představuje jazykové funkce v kontextu příběhu mladých lidí, s nimiž se žák může ztotožnit
- zařazuje diskuse na aktuální a žákům blízké téma
- zařazuje do výuky práci ve dvojicích i v menších skupinkách

Kompetence občanská

Učitel

- seznamuje žáky s kulturou jiných států světa a vhodně volenými otázkami dovede žáky ke srovnání různých kultur a jejich respektování
- využívá situační dialogy v učebnici k diskusi o vztahu mezi osobními zájmy jedince a zájmy širší skupiny

Učební plán předmětu

Ročník	I	II	III	IV
Dotace	0,5	0,5	0,5	0,5
Povinnost (skupina)	volitelný (Další cizí jazyk)	volitelný (Další cizí jazyk)	volitelný (Další cizí jazyk)	volitelný (Další cizí jazyk)
Dotace skupiny	0	0	0	0

Průřezová témata

Vzdělávací předmět jako celek pokrývá následující PT:

- **MEDIÁLNÍ VÝCHOVA:**
  - Média a mediální produkce
- **MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA:**
  - Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí
  - Základní problémy sociokulturních rozdílů
- **OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA:**
  - Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
  - Sociální komunikace
  - Spolupráce a soutěž
- **VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH:**
  - Vzdělávání v Evropě a ve světě
  - Žijeme v Evropě

1. ročník - dotace: 0,5

fonetika	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ● rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma 	zvuková výstavba slova a věty
průřezová témata	
OSV: PRVO, SaS VMEGS: ŽE	

gramatika	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ● identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace 	časování sloves haben a sein, časování pravidelných sloves v přítomném čase a způsobových sloves, tvoření otázky

pravopis	
výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace 	pravidla u běžných slov
průřezová témata	
OSV: PRVO, SK, SaS	

slovní zásoba a tematické okruhy	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> formuluje svůj názor ústně i písemně na jednoduché, běžné téma srozumitelně, gramaticky správně a stručně 	vyjádření souhlasu a nesouhlasu, slovní zásoba týkající se rodiny

2. ročník - dotace: 0,5

fonetika	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma 	slovní přízvuk, intonace
průřezová témata	
OSV: PRVO, SaS	
VMEGS: ŽE, VES	

gramatika	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý, méně náročný autentický text se slovní zásobou na běžná témata jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných, každodenních situacích 	modální slovesa, zvrtná slovesa

užitím jednoduchých, vhodných výrazů a frazeologických obrátů	
průřezová témata	
OSV: PRVO, SODEŘP, SaS	
VMEGS: ŽE	

pravopis	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související 	interpunkce

slovní zásoba a tematické okruhy	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu jednoduše a souvisle popíše své okolí, své zájmy a činnosti s nimi související rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma 	Mein Wochenplan, Schule, Freizeit

3. ročník - dotace: 0,5

fonetika	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace 	větný rytmus, intonace

průřezová témata

OSV: PRVO, SODEŘP, SK, SaS

VMEGS: ŽE, VES

gramatika

výstupy

- identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace
- odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu
- logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma
- shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace
- vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života
- identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace

učivo

perfektum, vedlejší věty

průřezová témata

OSV: SK, MVD, SaS

VMEGS: ŽE, VES

EV: ČŽP, ŽPRČR

MeV: MMP

pravopis

výstupy

- odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu
- shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace
- identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace

učivo

seznámení s pravidly nového německého pravopisu

slovní zásoba a tematické okruhy

výstupy

- rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma
- odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu
- užívá různé techniky čtení dle typu textu a účelu čtení

učivo

Wohnen, Mein Beruf

<ul style="list-style-type: none"> • shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace • zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích • identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace 	
---	--

4. ročník - dotace: 0,5

fonetika	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma • identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace • rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zbarvení promluvy • odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu • zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích 	aspirace
průřezová témata	
<p>OSV: PRVO, SODEŘP, SK, MVD, SaS VMEGS: GPJPD, ŽE, VES MuV: VMSSMLRKP EV: ČŽP, ŽPRČR MeV: MMP</p>	

gramatika	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma • odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu • využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma 	stupňování adjektiv, další vedlejší vety, perfektum

<ul style="list-style-type: none"> • logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma • vysvětlí gramaticky správně své názory a stanoviska písemnou i ústní formou a v krátkém a jednoduchém projevu na téma osobních zájmů nebo každodenního života 	
---	--

pravopis	
-----------------	--

výstupy	učivo
---------	-------

<ul style="list-style-type: none"> • identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace • využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma • logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma • zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích • využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů 	dělení slov, psaní cizích slov v německém jazyce
---	--

slovní zásoba a tematické okruhy	
---	--

výstupy	učivo
---------	-------

<ul style="list-style-type: none"> • identifikuje strukturu jednoduchého textu a rozliší hlavní informace • rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí, identifikuje různé styly a citová zabarvení promluvy • odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu • využívá překladové slovníky při zpracování písemného projevu na méně běžné téma • logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální i neformální text na běžné či známé téma • zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilými mluvčími na běžné a známé téma v předvídatelných každodenních situacích • využívá různé druhy slovníků při čtení nekomplikovaných faktografických textů 	Sport, Mein Lebenslauf, Hobbys
---	--------------------------------